

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1057

Vragen van het lid **Ploumen** (PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over het bericht «*US signs anti-abortion declaration with group of largely authoritarian governments*». (ingezonden 27 oktober 2020).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) en van Minister **Kaag** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 10 december 2020).

Vraag 1

Heeft u kennis genomen van het bericht «*US signs anti-abortion declaration with group of largely authoritarian governments*»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat elke vrouw ter wereld toegang moet hebben tot legale en veilige abortus? Zo ja, wat is in dat licht uw reactie op de verklaring die onder leiding van de Verenigde Staten door 30 landen is ondertekend en die de keuzevrijheid van vrouwen inperkt?

Antwoord 2

Ja. Nederland staat pal voor vrouwenrechten en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR), zoals ook uiteengezet in de beleidsnota Investeren in Perspectief uit 2018. Een van de uitgangspunten daarbij is het recht van mensen om zelf te bepalen of, met wie en wanneer zij kinderen krijgen. Toegang tot goede informatie en seksuele voorlichting alsook goede toegang tot voorbehoedsmiddelen zijn belangrijk om ongewenste zwangerschappen te voorkomen. In geval zich toch een ongewenste zwangerschap voordoet, is legale toegang tot veilige abortus belangrijk om onveilige abortus en de daaraan verbonden gezondheidsrisico's (waaronder moedersterfte en blijvende gezondheidsproblemen) te voorkomen. De Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (*International Conference on Population and Development* (ICPD)), de SDG's en de richtlijnen van de

¹ The Guardian, 22 oktober 2020, «*US signs anti-abortion declaration with group of largely authoritarian governments*» (<https://www.theguardian.com/world/2020/oct/22/us-trump-administration-signs-anti-abortion-declaration>)

Wereldgezondheidsorganisatie (World Health Organization (WHO)) vormen daarbij stevige internationale referentiekaders. De verklaring getiteld «*Geneva Consensus Declaration*», die op 22 oktober jl. werd getekend door 32 landen, herinterpreteert bestaande internationale mensenrechtenovereenkomsten en dreigt daarmee deze internationale afspraken over keuzevrijheid, gezondheid, SRGR en specifiek abortus te ondermijnen. Dit baart het kabinet zorgen. Het feit dat zo veel landen de verklaring steunen, kan bovendien duiden op een groeiende coalitie tegen deze, al lang bestaande, afspraken en is een slecht teken voor de keuzevrijheid, gezondheid en rechten voor vrouwen en meisjes. Tegelijkertijd is er een veel grotere groep van 82 landen, die de internationale afspraken over SRGR wel ondersteunt. Zie ook antwoord op vraag 4.

Vraag 3

Heeft u contact opgenomen met uw Amerikaanse ambtsgenoot om hierover in gesprek te treden? Zo ja, welk resultaat heeft dit opgeleverd of verwacht u dat dit zal opleveren? Zo nee, waarom niet en gaat u op de kortst mogelijke termijn alsnog contact opnemen?

Antwoord 3

Nee. Nederland zal in bilaterale gesprekken met de Amerikaanse overheid en in internationale fora en onderhandelingen zorgen over de Amerikaanse internationale SRGR-inzet, waaronder deze verklaring, aan de orde blijven stellen.

Vraag 4

Bent u bereid een reactie te formuleren (mogelijk in Europees verband) om kenbaar te maken dat de Nederlandse regering deze inperking van de keuzevrijheid van vrouwen ten zeerste afkeurt en om de noodzaak tot toegang tot legale en veilige abortus nogmaals te onderstrepen?

Antwoord 4

Nederland blijft zich, samen met gelijkgezinde landen binnen en buiten de Europese Unie, uitspreken over het belang van keuzevrijheid, seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, inclusief veilige abortuszorg. Zo wist Nederland samen met gelijkgezinde landen een recordaantal van 82 landen te mobiliseren voor een gezamenlijke verklaring over het belang van gendergelijkheid, vrouwenrechten en SRGR tijdens de AVVN Beijing+25 viering. Op initiatief van Minister Kaag en de Canadese Minister van Internationale Ontwikkeling Karina Gould worden regionale dialogen georganiseerd om met gematigde landen in gesprek te gaan over het belang van SRGR en gendergelijkheid. In dat kader organiseert Nederland samen met Zuid-Afrika een regionale ministeriele dialoog met Afrikaanse landen in januari 2021. Tenslotte zet zich Nederland ook binnen de Europese Unie in voor gendergelijkheid, vrouwenrechten en SRGR, zoals tijdens de informele RBZ/OS van 29 september waar Minister Kaag zich hard maakte voor het vasthouden aan *agreed language* over SRGR in de Post-Cotonou onderhandelingen. Zij onderstreepte dit ook in een gesprek met Eurocommissaris Urpilainen.

Vraag 5, 6

Bent u bereid om tijdens de eerstvolgende cyclus van de Universal Periodic Review (UPR) van de VN-Mensenrechtenraad de Verenigde Staten kritisch te bevragen over deze verklaring die de keuzevrijheid van vrouwen inperkt? Zo ja, kunt u uw antwoord toelichten? Zo nee, waarom niet? Bent u tevens bereid om tijdens de UPR aanbevelingen aan de Verenigde Staten te doen voor het opschorten van de door President Trump ingestelde «*Global Gag Rule*», om zodoende wereldwijd organisaties in de positie te stellen om op te komen voor vrouwenrechten in het algemeen en het recht op toegang tot legale en veilige abortus?

Antwoord 5, 6

Tijdens de *Universal Periodic Review* (UPR) van de Verenigde Staten op 9 november 2020 heeft Nederland de Verenigde Staten aanbevolen om de *Helms Amendment* van de *US Foreign Assistance Act* (uit 1973) en het beleid *Protecting Life in Global Health Assistance*, dat een uitbreiding inhoudt van

de *Mexico City Policy* (ook wel aangeduid als de *Global Gag Rule*) op te schorten. Deze wetgeving en dit beleid leggen onwenselijke beperkingen op aan organisaties die zich inzetten voor betere gezondheid en keuzevrijheid, inclusief veilige abortus, in ontwikkelingslanden.